

תת"ע 10191/04/21 - רון רהב נגד מדינת ישראל באמצעות תביעות תעבורה ת"א

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 10191-04-21 מדינת ישראל נ' רהב
תיק חיצוני: 26120804906

מספר בקשה: 2

בפני	כבוד השופטת שני שטרן
המבקש	רון רהב
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל באמצעות תביעות תעבורה ת"א
החלטה	

בפני בקשה לפסיקת הוצאות משפט כפי שיפורט להלן:

ביום 1.5.20 נרשמה כנגד המבקש הודעת תשלום קנס בגין נהיגה ברכב כשרישיון הרכב פקע תקופה שאינה עולה על ארבעה חודשים- רישיון הרכב פקע ביום 28.3.20.

הימים, ראשיתה של מגיפת הקורונה בה הוטלו סגרים והמבקש הגיש בקשה לביטול הקנס יחד עם אסמכתאות (כך לדבריו), המלמדות כי תוקף הרישיון הוארך מכח צו ומשכך, לא היה מקום לרשום ההודעה.

משסורבה פנייתו לביטול, ביקש להישפט ובהתאם, זומן הנאשם לדיון ליום 24.7.21.

כתב האישום הוגש לבית המשפט רק בבוקרו של הדיון.

בפתחו של הדיון, הודיעה ב"כ המאשימה על חזרה מאישום בהתאם לסעיף 94(א) לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982. משכך, נמחק האישום ונסגר התיק.

כבר באותו הדיון, עתר הנאשם להוצאות, תיאר את שעבר עליו וביקש שיפסקו הוצאות לטובתו בסך 1,000 ₪.

בהתאם להחלטתי, לפיה רשאי הוא להגיש בקשה בכתב, הגיש המבקש בקשה בכתב לפסיקת הוצאות בסך 2,000 ₪ בגין זמנו, הדלק, הנזק הנפשי והזלזול שנגרמו לו לדבריו. לטעמו, המאשימה פעלה בניגוד להחלטות הממשלה והעובדה כי כתב האישום הוגש לבית המשפט רק בבוקרו של יום הדיון, הקשתה עליו לקבל פרטים וגרמה לו להגיש שלא לצורך לבית המשפט.

המשיבה, הגישה תגובה הנפרשת על גבי 7 עמודים ואשר כל כולה מתייחסת לעובדה שהמבקש לא הגיש בקשה מפורטת וללא תצהיר יחד עם פסיקה עניפה בנוגע להטלת הוצאות לאחר זיכוי נאשם.

בסעיף 11 לתגובה מציינת המאשימה כי: " בהגישה את כתב האישום כנגד המבקש, סברה המשיבה כי ישנן די ראיות לכאורה, וכן ישנו סיכוי סביר להרשעה ולהוכחת אשמתו בעבירה המיוחסת לו".

בסעיף 13 מציינת המאשימה כי: "לטעמה של המשיבה, לא ניתן לקבוע בענייננו כי לא הי יסוד לאשמה וכי המשיבה נקטה בדפוס פעולה קיצוני של אי סבירות בולטת בהגשת כתב האישום כנגד המבקש".

סעיף 19 לתגובה מתייחס, ככל הנראה, למבקש אחר.

תגובת המשיבה, על 7 עמודיה ו-24 סעיפיה, אינה מתייחסת לגופו של עניין, האם היה מקום להגיש כתב האישום והאם הוארך תוקפו של הרישיון מכח צו.

דין והכרעה

המסגרת המשפטית

הבקשה לחיוב המדינה בהוצאות מושתת על סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה הביתה המשפט שלא היה יסוד לאשמה, או שראה הנסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי יאוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשלהאשמה שממנה הזכה, או בשלאישום שבטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב -1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובלר שראיבית המשפט להטיל על הקובלן תשלום כאמור."

החוק קובע שתי עילות לקבלת הוצאות ופיצויים מאוצר המדינה האחת, "לא היה יסוד לאשמה" והשנייה, כאשר התקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת", בשל אישום שהסתיים בזיכוי, או שבטל בהתאם לסעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

את גובה הפיצויים קובעות תקנות סדר הדין [פיצויים בשל מעצר או מאסר], התשמ"ב - 1982.

תוקף הצו

ביום 16.3.20 פרסם שר התחבורה את **צו התעבורה (הארכת תקופת רישיון רכב), תש"ף-2020** ולשונו היא: "רישיון רכב אשר תקופת תוקפו מסתיימת בתקופה שמיום פרסומו של צו זה עד יום כ"ב בניסן התש"ף (16 באפריל 2020), תקופת תוקפו תוארך ב-76 ימים."

דהיינו, תוקף רישיון הרכב של המבקש, שאמור היה לפקוע ביום 28.3.30, הוארך במשך 76 ימים וזאת, מכח הצו. מכאן, שביום רישום הודעת תשלום הקנס - **1.5.20** - היה רישיון הרכב בתוקף ולא היה מקום לרשום הודעה.

בע"פ **1767/94 חגי יוסף נ' מ"י**, קבע כב' הנשיא ברק (כתוארו אז) כי הבחינה האם לא היה מקום להאשמה נעשה

על פי המבחן ה"אם חומר החקירה שהיה בפני התביעה עובר להגשת כתב האישום היה מעלה אצל תובע סביר ציפייה כי יש בו ראיות לכאורה לבסס ההרשעה".

בנסיבות אלו, אני קובעת כי לא בוצעה עבירה. לטעמי, על תובע סביר, היה לבחון את המועדים בהם הוארך תוקפם של רישיונות ולו היה עושה זאת, הרי שלא היתה בידיו ציפייה לבסס הרשעה ולא היה מקום להגיש את כתב האישום. מכאן, שמתקיימת העילה הקבועה בחוק לפיה "לא היה יסוד לאשמה".

גובה הפיצוי

עיון בתקנות מגלה כי אינן עוסקות במקרה בו הנאשם לא מיוצג. כמו כן, לא הוצגו בפני קבלות ואסמכתאות בנוגע לגובה ההוצאות.

(בעניין פסיקת הוצאות גלובליות, ר' רע"פ 960/99 מקמילן נ' מ"י, בעניין פסיקת הוצאות בנסיבות דומות של ברירת משפט, ר' תת"ע 10192-06-20 נועם יצחק אביטל נ' מ"י).

גובה הפיצוי המקסימלי בתקנות נועד לאזן בין הנזק שנגרם לנאשם, ובין האינטרס הציבורי והחשש להרתעת גורמי התביעה (ר' ע"פ 700/00 מאיר טוויל נ' מ"י, פד"י נו(4) 450).

אקח בחשבון את העובדה כי מדובר בדו"ח מסוג ברירת משפט פשוט. יחד עם זאת, אין להקל ראש בעובדה כי עצם הגשת בקשה להישפט מהווה נטילת סיכון כי במידה ויורשע, יוטל עליו כפל קנס.

עיקר פעילותו והכנתו של המבקש היתה בחיפוש הצו המאריך תוקף הרישיון, כתיבת בקשות ומכתבים למשיבה, פניות טלפוניות והגעה לבית המשפט ביום הדין.

לאחר שבחנתי את הסכומים הקבועים בתקנות ואת הנזקים והטרחה שנגרמו לנאשם, יחד עם חוסר סבירות בפעולת המשיבה, אל מול העובדה כי החזרה מאישום בוצעה בדיון הראשון, מצאתי כי הסכום אותו מבקש הנאשם הינו סביר וראוי.

בשולי הדברים אציין, כי לא נעלמה מעיני, התנהלותה של המשיבה, אשר גם בתגובתה לבקשה זו, לא טרחה לבחון את המצב המשפטי ולכל הפחות, לא ציינה כי לא היה מקום להגיש כתב האישום.

נוכח כל המקובץ לעיל, המשיבה תשלם למבקש סך 2,000 ₪ וזאת לא יאוחר מיום 8.5.22.

ניתנה היום, ה' אדר א' תשפ"ב, 06 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.